

Poängsättning COPSOQ III, Svensk standardversion

Denna PDF är skapad som ett verktyg för att överblicka poängsättningen och räkna ut resultatet för COPSOQ. Observera att PDF:en är skapad med utgångspunkt i COPSOQ III, svensk standardversion. Området kränkande beteende ligger sist i detta dokument med en separat beskrivning av hur resultatet för de skalor som ingår kan presenteras. Av bl.a. etiska skäl finns det inte poäng på skalorna inom området kränkande beteende.

I COPSOQ används följande metod för beräkning av medelvärden på skalor och fördelningar:

1. För varje enskild fråga tilldelas svarspersonen en poäng. Frågorna använder poängen 0 – 25 – 50 – 75 – 100 för de fem svarsalternativen. En generell princip är att poängsättningen följer den riktning som skalans namn indikerar.
2. Generellt ställs flera frågor, exempelvis vad gäller inflytande i arbetet. Svaren läggs ihop till en skala vilket bidrar till tillförlitlighet och precision.
3. För varje enskild svarsperson räknas ett medelvärde fram för varje skala. Detta räknas ut som ett medelvärde av de poäng som personen har fått på de enskilda frågorna i skalan. Oftast finns flera frågor i en skala, och då blir det medelvärdet av dessa frågor. Medelvärdet kan ligga mellan 0 och 100.
4. Observera att en fråga är "felvänd" i förhållande till de andra frågorna inom den specifika skalan. Detta gäller frågan "Hur ofta överväger du att söka ett nytt jobb?" inom skalan "Engagemang i organisationen". Då vänder man på svarsalternativen för frågan så att det är höga krav, som får den högre poängen.
5. Om en svarsperson inte har svarat på samtliga frågor i en skala, använder man följande regel: Svarspersonen räknas med om vederbörande har svarat på åtminsten hälften av frågorna i skalan.
6. Man räknar därefter ut medelvärden för grupper av svarspersoner på var och en av skalorna.
7. Vid tolkning av resultat från en arbetsplatsundersökning är det nödvändigt att veta om skillnader i poäng är väsentliga och innebär en kännbar skillnad för medarbetarna. När man räknar med skalor från 0-100 vill det oftast vara så att skillnader på mindre än 5–10 poäng inte kan anses vara av särskild betydelse eftersom de personer som det hela rör sig om inte "kan känna skillnaden". Observera att statistisk signifikans är något annat. Statistisk signifikans används främst för forskningsändamål och är typiskt inte tillämpningsbart i det praktiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatser.
8. Är det då alltid bra att ligga högt på en skala? Svaret är nej! Det är exakt som med allt annat i livet. Det är bra att ha en hög lön, men inte att ha ett högt blodtryck. Så förhåller det sig också med skalorna i COPSOQ.

För att referera till svensk version av COPSOQ III, använd följande referens: Berthelsen, H., Westerlund, H., Bergström, G., Burr, H. (2020) Validation of the Copenhagen Psychosocial Questionnaire Version III and Establishment of Benchmarks for Psychosocial Risk Management in Sweden. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, Vol 17 (9), 3179.

Område	Skala	Önsvärt högt/lågt värde	Variabelnamn	Frågor	Svarsalternativ				
Krav i arbetet	Kvantitativa krav	Lågt			Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/ nästan aldrig
			QD1	Är din arbetsbörda ojämnt fördelad så att arbete samlas på hög?	100	75	50	25	0
			QD2	Hur ofta händer det att du inte hinner slutföra alla dina arbetsuppgifter?	100	75	50	25	0
	Arbetstempo	Lågt	QD3	Kommer du efter med ditt arbete?	100	75	50	25	0
			WP1	Är du tvungen att arbeta väldigt snabbt?	100	75	50	25	0
	Känslomässiga krav	Lågt			I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			WP2	Arbetar du i ett högt tempo under hela dagen?	100	75	50	25	0
					Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/ nästan aldrig
			ED1	Hamnar du genom ditt arbete i känslomässigt påfrestande situationer?	100	75	50	25	0
			ED2	Måste du hantera andra människors personliga problem i ditt arbete?	100	75	50	25	0
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			ED3	Är ditt arbete känslomässigt krävande?	100	75	50	25	0
Arbetets organisering och innehåll	Inflytande	Högt			Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/ nästan aldrig
			INX1	Har du möjlighet att påverka väsentliga beslut som gäller ditt arbete?	100	75	50	25	0
			IN2	Kan du påverka vem du arbetar tillsammans med?	100	75	50	25	0
			IN3	Kan du påverka din arbetsmängd?	100	75	50	25	0
	Utvecklingsmöjligheter	Högt	IN4	Kan du påverka vad du gör i ditt arbete?	100	75	50	25	0
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			PD2	Har du möjlighet att lära dig något nytt genom ditt arbete?	100	75	50	25	0
			PD3	Kan du använda ditt kunnande eller dina färdigheter i ditt arbete?	100	75	50	25	0
	Variation i arbetet	Högt	PD4	Erbjuder ditt arbete möjligheter att utveckla dina färdigheter?	100	75	50	25	0
					Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/ nästan aldrig
	Mening i arbetet	Högt	VA1	Är ditt arbete varierat?	100	75	50	25	0
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			MW1	Är ditt arbete meningsfullt?	100	75	50	25	0

Område	Skala	Önsvärt högt/lågt värde	Variabelnamn	Frågor	Svarsalternativ				
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
Relationer och ledarskap	Förutsägbarhet	Högt	PR1	Får du information i god tid på din arbetsplats t.ex. när det gäller viktiga beslut, förändringar och framtidsplaner?	100	75	50	25	0
			PR2	Får du veta allt du behöver för att klara ditt arbete på ett bra sätt?	100	75	50	25	0
	Erkännande	Högt	RE1	Uppmärksammar och uppskattar ledningen din arbetsinsats?	100	75	50	25	0
			RE3	Behandlas du rättvist på din arbetsplats?	100	75	50	25	0
	Rolltydlighet	Högt	CL1	Finns det klara mål för ditt arbete?	100	75	50	25	0
			CL2	Vet du exakt vilka som är dina ansvarsområden?	100	75	50	25	0
			CL3	Vet du precis vad som förväntas av dig i ditt arbete?	100	75	50	25	0
	Rollkonflikter	Lågt	CO2	Ställs det krav som strider mot varandra i ditt arbete?	100	75	50	25	0
			CO3	Måste du ibland göra något som egentligen borde ha gjorts annorlunda?	100	75	50	25	0
			IT1	Måste du ibland göra saker i ditt arbete som kan verka onödiga?	100	75	50	25	0
	Ledarskapskvalitet	Högt	QL_T	I vilken utsträckning anser du att din närmaste chef –					
			QLX1	ser till att samtliga medarbetare har bra utvecklingsmöjligheter?	100	75	50	25	0
			QL3	är bra på att planera arbetet?	100	75	50	25	0
			QL4	är bra på att hantera konflikter?	100	75	50	25	0
	Socialt stöd från överordnad	Högt			Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/ nästan aldrig
			SSX1	Om du behöver är din närmaste chef beredd att lyssna på problem som rör ditt arbete?	100	75	50	25	0
			SSX2	Om du behöver, får du stöd och hjälp med ditt arbete från din närmaste chef?	100	75	50	25	0
	Socialt stöd från kollegor	Högt	SCX1	Om du behöver, får du hjälp och stöd från dina kollegor?	100	75	50	25	0
			SCX2	Om du behöver, är dina kollegor beredda att lyssna till dina problem med arbetet?	100	75	50	25	0
	Social gemenskap i arbetet	Högt	SW1	Är stämningen bra mellan dig och dina arbetskamrater?	100	75	50	25	0
			SW2	Är samarbetet bra mellan arbetskamraterna på din arbetsplats?	100	75	50	25	0
			SW3	Känner du dig delaktig i en gemenskap på din arbetsplats?	100	75	50	25	0

Område	Skala	Önsvärt högt/lågt värde	Variabelnamn	Frågor	Svarsalternativ				
Samspel mellan individ och arbete	Engagemang i organisationen	Högt			I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			CWX3	Skulle du rekommendera andra att söka anställning på din arbetsplats?	100	75	50	25	0
					Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig/nästan aldrig
			CW4	Hur ofta överväger du att söka ett nytt jobb?	0	25	50	75	100
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			CW5	Är du stolt över att vara en del av den organisation som du arbetar inom?	100	75	50	25	0
	Arbetsengagemang	Högt			Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
			WE1	Jag känner mig full av energi när jag utför mitt arbete.	100	75	50	25	0
			WE2	Jag har ett brinnande intresse för mitt arbete.	100	75	50	25	0
			WE3	Jag är starkt engagerad i mitt arbete.	100	75	50	25	0
	Oro för arbetslöshet	Lågt			I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
			J11	Oroar du dig för att bli arbetslös?	100	75	50	25	0
			J12	Oroar du dig för att ny teknologi kan göra dig överflödig?	100	75	50	25	0
	Oro för förändrade arbetsförhållanden	Lågt	J13	Är du orolig för att det skulle bli svårt att hitta nytt arbete om du blev arbetslös?	100	75	50	25	0
			IW1	Är du orolig för att bli omplacerad mot din vilja?	100	75	50	25	0
	Kvalitet i arbetet	Högt	IW2	Är du orolig för att dina arbetsuppgifter förändras mot din vilja?	100	75	50	25	0
			QW1	I vilken utsträckning anser du att det är möjligt att utföra dina arbetsuppgifter med en tillfredsställande kvalitet?	100	75	50	25	0
	Tillfredsställelse med arbetet	Högt	QW2	Är du nöjd med kvaliteten på det arbete som utförs på din arbetsplats?	100	75	50	25	0
					Mycket tillfredsställd	Tillfredsställd	Varken eller	Otillfredsställd	Mycket otillfredsställd
			JS_T	Angående ditt arbete i allmänhet. Hur tillfredsställd är du med –					
JS1			dina framtidsutsikter i jobbet?	100	75	50	25	0	
JS2			de fysiska arbetsförhållandena?	100	75	50	25	0	
	JS3	det sätt dina kunskaper används på?	100	75	50	25	0		
	JS4	ditt arbete som helhet, allt inräknat?	100	75	50	25	0		

Område	Skala	Önsvärt högt/lågt värde	Variabelnamn	Frågor	Svarsalternativ				
					I mycket hög grad	I hög grad	Delvis	I låg grad	I mycket låg grad
Samspel mellan individ och arbete	Konflikt mellan arbete och privatliv	Lågt	WF2	Känner du att ditt arbete tar så mycket av din energi att det påverkar privatlivet negativt?	100	75	50	25	0
			WF3	Känner du att ditt arbete tar så mycket av din tid att det påverkar privatlivet negativt?	100	75	50	25	0
			WF5	Känner du att kraven i ditt arbete stör privatlivet?	100	75	50	25	0
Socialt kapital	Horisontell tillit	Högt	TE3	Litar medarbetarna i allmänhet på varandra?	100	75	50	25	0
	Vertikal tillit	Högt	TM1	Litar ledningen på att medarbetarna gör ett bra jobb?	100	75	50	25	0
			TMX2	Kan medarbetarna lita på den information som kommer från ledningen?	100	75	50	25	0
			TM4	Är det möjligt för medarbetarna att uttrycka sina åsikter och känslor?	100	75	50	25	0
	Organisatorisk rättvisa	Högt	JU1	Löses konflikter på ett rättvist sätt?	100	75	50	25	0
			JU2	Blir medarbetarna uppskattade för en bra arbetsinsats?	100	75	50	25	0
JU4			Fördelas arbetsuppgifterna på ett rättvist sätt?	100	75	50	25	0	
Hälsa och välbefinnande	Självskattad hälsa	Högt			Utmärkt	Mycket god	God	Någorlunda	Dålig
			GH1	I allmänhet, skulle du vilja säga att din hälsa är:	100	75	50	25	0
	Utbrändhet	Lågt	BO_T	Följande frågor avser hur du har haft det under de senaste 4 veckorna.					
			BO1	Hur ofta har du saknat ork och energi?	100	75	50	25	0
			BO2	Hur ofta har du varit fysiskt utmattad?	100	75	50	25	0
			BO3	Hur ofta har du varit känslomässigt utmattad?	100	75	50	25	0
	Stress	Lågt	ST_T	Följande frågor avser hur du har haft det under de senaste 4 veckorna.					
			ST1	Hur ofta har du haft svårt att koppla av?	100	75	50	25	0
			ST2	Hur ofta har du varit lättretlig?	100	75	50	25	0
ST3			Hur ofta har du varit anspänd?	100	75	50	25	0	

Område: Kränkande beteenden

På alla arbetsplatser bör det finnas en nolltolerans mot kränkande beteenden. Detta är också reglerat i lagstiftningen, där arbetsgivaren har ett tydligt ansvar för att förebygga olika typer av kränkande beteenden, samt utreda om situationen skulle uppstå. Denna skyldighet gäller även om kränkningarna sker efter arbetstid eller på andra platser, även digitala.

Kränkningar kan ske helt internt mellan medarbetare, men även utföras av externa parter så som kunder, klienter, brukare, patienter eller elever/studenter. Inom COPSOQ har vi två frågor för varje typ av kränkande beteende som undersöks. Frågorna är tidsspecifika och handlar om kränkningar som upplevts de senaste 12 månaderna. Den första frågan handlar om frekvensen av det kränkande beteendet. Den andra frågan ställs endast till de personer som valt något av "ja-alternativen" på den första frågan och handlar om vem som utfört det kränkande beteendet. Det ska vara möjligt att kryssa för fler än ett alternativ på den andra frågan.

Vid redovisning av frågorna inom området kränkande beteenden är det extra viktigt att vara uppmärksam på anonymiteten bevaras och att man särskilt beaktar antalet respondenter på enkätundersökningen.

Ett sätt att presentera resultatet på är att slå ihop resultatet för de olika "ja-alternativen" på varje skala, exempelvis såhär:

Exempel på resultat från undersökning	
Har du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för hot om våld på din arbetsplats?	
Ja, dagligen	0%
Ja, varje vecka	0%
Ja, varje månad	4%
Ja, några gånger	6%
Nej	90%

Exempel på presentation av resultat från undersökning	
Har du under de senaste 12 månaderna varit utsatt för hot om våld på din arbetsplats?	
Ja	10%
Nej	90%

Område	Skala	Fråga
Kränkande beteenden	Hot om våld	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för hot om våld på din arbetsplats?
		Ja, dagligen
		Ja, varje vecka
		Ja, varje månad
		Ja, några gånger
		Nej
	Fysiskt våld	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för fysiskt våld på din arbetsplats?
		Ja, dagligen
		Ja, varje vecka
		Ja, varje månad
		Ja, några gånger
		Nej
	Mobbning	Med mobbing menas att man upprepade gånger blir utsatt för obehagliga eller kränkande handlingar, som det är svårt att försvara sig emot. Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för mobbing på din arbetsplats?
		Ja, dagligen
		Ja, varje vecka
		Ja, varje månad
		Ja, några gånger
		Nej
	Digitala kränkningar	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för kränkningar på sociala medier (t.ex. Facebook), via e-post eller SMS som har något med ditt arbete att göra?
		Ja, dagligen
Ja, varje vecka		
Ja, varje månad		
Ja, några gånger		
Nej		

Följdfråga vid val av något av ja-alternativen (flera svarsalternativ är möjliga)
Om ja, från vem?
Kollegor
En överordnad
Underställda
Klienter, kunder eller patienter
Om ja, från vem?
Kollegor
En överordnad
Underställda
Klienter, kunder eller patienter
Om ja, från vem?
Kollegor
En överordnad
Underställda
Klienter, kunder eller patienter
Om ja, från vem?
Kollegor
En överordnad
Underställda
Klienter, kunder eller patienter

Område	Skala	Fråga
Kränkande beteenden	Icke önskvärd sexuell uppmärksamhet	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för icke önskvärd sexuell uppmärksamhet på din arbetsplats?
		Ja, dagligen
		Ja, varje vecka
		Ja, varje månad
		Ja, några gånger
		Nej

Följdfråga vid val av något av ja-alternativen
Om ja, från vem?
Kollegor
En överordnad
Underställda
Klienter, kunder eller patienter